

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. maj 2023
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Anders Svane Restorff
Caspersen
Sagsnr.: 2023-0030-8836
Dok.: 2825517

Besvarelse af spørgsmål nr. 700 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 700 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. april 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Lisbeth Gro Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 700 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvor mange værger, der har 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70+ værgemål. Vil ministeren endvidere kommentere på, om der bør være et loft på værgemål samt en bedre mulighed for at ”afsætte” en værge?”

Svar:

1. Jeg lægger stor vægt på, at der er retssikkerhed for personer under værgemål. I den forbindelse er det vigtigt, at værgerne har et fornødent kendskab til den person, der er under værgemål, og at værgerne kender de regler og rettigheder, der er relevante i den aktuelle situation.

Det er samtidig vigtigt at understrege, at opgaven for en fast værge består i at varetage konkrete opgaver af retlig karakter. Den faste værge skal således ikke fungere som ”omsorgsperson”, men skal træffe beslutninger, der er til gavn den person, der er under værgemål, og varetage vedkommendes interesser.

Det afgørende er således, at værgerne varetager sine opgaver i henhold til de enkelte værgemål tilfredsstillende og ikke, hvor mange værgemål den pågældende er beskikket. Som det fremgår nedenfor, er det Civilstyrelsens overordnede vurdering, at der ikke ses at være en umiddelbar sammenhæng mellem antallet af værgemål og manglende kontakt fra værgens side til personer under værgemål. På den baggrund mener jeg ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for at foreslå, at der skal være et loft over, hvor mange værgemål en fast værge kan have.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Familieretshuset, der har oplyst følgende:

”Vedrørende antallet af værgemål

Værgemålsreglerne indeholder ingen bestemmelser om antal af værgemål, som den enkelte faste værge kan beskikkes, men værgerne skal kunne varetage interesserne for den person, som man er værge for.

Det kræver kompetencer og rutine at være fast værge, hvorfor en værges erfaringer med denne type arbejde har stor betydning for værgens muligheder for løse værgeopgaven.

Familieretshuset har i forbindelse med tilsynet med de faste værger ud over fokus på kvaliteten i deres arbejde også fokus på antallet af værgemål, den enkelte værge har. Beskikkelse af en fast værge sker altid på baggrund af en konkret og samlet vurdering, hvor antallet af beskikkelser som den enkelte værge allerede varetager, hensynet til den værgede borgers behov, ønsker fra ansøger og familie, viden fra fagpersoner, f.eks. kommunen eller bostedet, samt geografiske forhold spiller ind.

Civilstyrelsen fører et generelt tilsyn med Familieretshuset på værgemålsområdet, og Civilstyrelsen kontrollerer løbende, at Familieretshuset fører det fornødne tilsyn med værgerne. Familieretshuset skal en gang årligt afrapportere til Civilstyrelsen om de faste værger, herunder om antallet af værgemål og værgens kendskab til den person, som pågældende er værge for.

I forbindelse med dialogen om de årlige afrapporteringer til Civilstyrelsen er det et fokuspunkt, at Familieretshuset er tilbageholdende med at beskikke værger med et stort antal beskikkelser i nye sager, herunder at der dog konkret kan være grundlag for at beskikke en værge med et stort antal beskikkelser, hvis forholdene tilsiger det.

Både Familieretshuset og retterne kan beskikke en fast værge, og i Familieretshuset er der fokus på at sikre, at der er et tilstrækkeligt antal faste værger til rådighed, når det er nødvendigt at udpege en fast værge. Af samme årsag har Familieretshuset opjusteret markant i antallet af faste værger, der er til rådighed.

Familieretshuset har ikke et decideret loft for, hvor mange værgemål en beskikket værge kan varetage, men har en intern rettesnor, hvor Familieretshuset er tilbageholdende med at tildele nye værgemål, såfremt en fast værge allerede har 80 eller flere værgemål.

Det bemærkes, at Familieretshuset ikke har indflydelse på retternes valg af værger, og at Familieretshuset ikke konsekvent modtager underretning fra retterne herom. Der findes ikke et register over de personer, der i Danmark er under værgemål.

Familieretshuset kan oplyse, at Familieretshuset pr. 4. maj 2023 har tilknyttet 203 faste værger, som retterne og Familieretshuset kan beskikke, hvis det ikke er muligt at finde en egnet værge i familien eller den nærmeste omgangskreds, eller hvis der er uenighed blandt de pårørende om, hvem der skal være værge.

Antal værgemål for de faste værger fordeler sig som følgende i intervallerne:

Antal værgemål	Antal værger
0-9	43
10-19	26
20-29	28
30-39	29
40-49	25
50-59	13
60-69	18
70+	19

Det bemærkes, at antallet af tidsbegrænsede ad hoc-værgemål, jf. værgemålslovens § 8, stk. 2, og samværgemål, jf. samme lovs § 7, hvor en fast værge måtte være beskikket, ikke kendes af Familieretshuset og ikke indgår i ovenstående opgørelse, som alene angår løbende værgemål.

Vedrørende tilsyn med og afbeskikkelse af værger

Værgen træffer beslutninger om personlige og økonomiske dispositioner inden for værgemålets omfang.

Tilsyn med værgen føres af Familieretshuset og af en eventuel forvaltningsafdeling (en afdeling i et pengeinstitut, der er godkendt til at bestyre midler, der tilhører bl.a. personer under værgemål). En eventuel klage over en besøgsrestriktion vil være en del af Familieretshusets tilsyn og klagemulighed over værgen.

Enhver kan rette henvendelse til Familieretshuset, hvis man mener, der er forhold, som strider mod interesserne for den værgede, eller hvis man vil klage over værgen. Det er herefter Familieretshusets opgave at iværksætte relevante undersøgelser af forholdene.

Hvis nogen gør opmærksom på, at der er problemer med en bestemt værge, kan Familieretshuset indlede et tilsyn af den pågældende værge. Familieretshuset kan i den forbindelse efter behov anvende de sædvanlige sanktionsmuligheder over for værgen såsom at give pålæg om f.eks. at indgive oplysninger, der er nødvendige for at føre tilsyn, samt at fratage værgebeskikkelsen.

Familieretshuset kan fratage en værge beskikkelsen, hvis denne misbruger sin stilling eller i øvrigt viser sig uegnet til hvervet, eller hvis det er nødvendigt af hensyn til den værgede. Familieretshusets afgørelser om beskikkelse og afbeskikkelse af værgen kan påklages til Civilstyrelsen.”

Justitsministeriet har derudover til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Civilstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Det er Civilstyrelsens overordnede vurdering, at der ikke ses at være en umiddelbar sammenhæng mellem antallet af værgemål og manglende kontakt fra værgens side til personer under værgemål. Styrelsen kan imidlertid tilslutte sig, at Familieretshuset udviser tilbageholdenhed med at beskikke værger med et højt antal beskikkelser i nye sager, men at der dog konkret kan være grundlag herfor, hvis forholdene tilsiger det.”